

Turvallisuusjohtaminen ja riskienhallinta Suomen Partiolaisissa

Suomen Partiolaisten hallitus on käsitellyt vuosina 2013-2016 turvallisuusjohtamisen kokonaisuutta useissa eri yhteyksissä. Tämän dokumentin tarkoitus on tuoda yhteen tätä keskustelua sekä linjata miten Suomen Partiolaisten turvallisuusjohtaminen ja riskienhallinta toteutuu sekä minkälaisia toimijoita siihen osallistuu.

Riskienhallinta ja turvallisuuskulttuuri

Strategista riskienhallintaa Suomen Partiolaisissa toteuttaa hallitus osana suunnittelu-, päätöksenteko- ja johtamisprosessia. Toiminnasuunnittelun yhteydessä riskit tunnistetaan ja analysoidaan samalla kun arvioidaan toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia sekä niiden vaikutuksia partion päämäärän ja strategian toteuttamiseen. Tunnistetut riskit yhdistetään strategiisiin hankkeisiin ja tapahtumiin, arvioiden niiden merkittävyyttä suhteessa riskien todennäköisyyksiin ja vaikutuksiin. **Strategiset riskit** ovat riskejä koko partion toiminnalle ja sen jatkuvuudelle. Ne voivat syntyä toimintaympäristön muutoksesta, väärästä toimintastrategiasta, puutteellisesta johtamisesta, kilpailusta tai sisäisestä paineesta. Myös menetetty mahdollisuus voi olla strateginen riski. Hallitus luo edellytykset riskienhallinnan kehittämiseksi ja antaa ohjeet tarpeellisista toimenpiteistä vapaaehtoisille, toimihenkilöille ja sidosryhmille.

Operatiivinen riskienhallinta kuuluu jokaiselle toiminnanalalle sen oman toimialan mukaisesti. Toiminnanala arvioi sille kuuluvan kokonaisuuden riskejä, kerää tietoa ja analysoi turvallisuustilannetta sekä tarvittaessa raportoi hallitukselle päätöksentekoa varten. **Operatiivisia riskejä** ovat turvallisuusriskit, jotka voivat aiheutua puutteellisista sisäisistä prosesseista, henkilöistä, järjestelmistä tai ulkoisista tapahtumista.

Turvallisuuden johtamisen ja riskienhallinnan vastuut

Suomen Partiolaisten hallituksella on jakamaton kokonaisvastuu riskienhallinnasta ja turvallisuusjohtamisesta. Hallitus linjaa riskienhallinnan ja turvallisuuden tavoitteet sekä määrittää niihin liittyvät vastuut ja resurssit organisaatiossa. Hallitus seuraa, ohjaa ja valvoo riskienhallinnan ja turvallisuustoiminnan tavoitteiden toteutumista. Toiminnanaloilla riskienhallinnasta vastaa kunkin toiminnanalan johto. Riskienhallinnan pääperiaate Suomen Partiolaisten kaltaisessa monipuolisessa ja laajassa organisaatiossa on vastuualueiden määrittäminen selkeästi jotta epäselvyyksiä tai päällekkäisyyksiä ei ilmene. Vastuuhenkilöiden ollessa estyneitä hoitamaan tehtäviään tulee heille osoittaa varahenkilöt. Hallitus vastaa järjestön jatkuvuussuunnittelusta, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan menetelmistä.

Toiminnanalojen johto vastaa oman toiminnanalansa riskienhallinnasta ja turvallisuudesta sekä niihin liittyvistä toimenpiteistä. Toiminnanalojen vastuulla on myös omien vapaaehtoistensa kouluttaminen ja motivointi turvallisuuskulttuurin luomiseksi ja ylläpitämiseksi. Tällä hetkellä olemassaolevia toiminnanakohtaisia tehtäviä turvallisuustoiminnan osalta on määritetty seuraavasti:

- Kriisiviestintä ⑦ Viestintävaliokunta yhdessä viestinnän toimihenkilöiden kanssa
- Turvallisuuskasvatus ⑦ Kasvatusvaliokunta osana partio-ohjelmaa
- Tietosuoja ja tietoturvallisuus ⑦ Talousvaliokunnan alainen tietohallintoryhmä
- Taloudelliset riskit ja niihin varautuminen ⑦ Talousvaliokunta järjestön talousohjeessa määritellyillä ohjeilla
- Tapahtuma- ja ympäristöturvallisuus ⑦ Tapahtumakohtaisesti kullakin vastaavalla toiminnanalalla turvallisuusohjeen mukaisesti ja tapahtuma- ja ympäristöturvallisuuden kokonaisuuden kehittämistä vastuu vapaaehtoistuen valiokunnan alaisella turvallisuusryhmällä
- Turvallisuuskoulutus ⑦ Vapaaehtoistuen valiokunnan alaisella koulutusryhmällä koulutusjärjestelmän osana

- Turvallisuusohjeiden kehittäminen ja ylläpito 7 Vapaaehtoistuen valiokunnan alainen turvallisuusryhmä sekä meripartioryhmä (turvallisuusohjeet vesillä)
- Psykososiaalinen turvallisuus 7 Vapaaehtoistuen valiokunnan alainen turvallisesti yhdessä –ryhmä osana turvallisuusryhmän toimintaa
- Vakuutukset, kiinteistö- ja tilaturvallisuuteen liittyvät asiat sekä työsuojelu → Talousjohtaja

Hallitus voi määrittää ja muuttaa tehtäviä toiminnanaloille osana turvallisuuteen liittyvää päätäntävaltaansa yhteistyössä kyseisen toiminnanalan johdon kanssa.

Turvallisuusryhmä toimii vapaaehtoistuen valiokunnan alaisuudessa ja toimii riskienhallinnan ja turvallisuusasioiden asiantuntijaryhmänä. Turvallisuusryhmän tehtäviin kuuluu hallituksen ja toiminnanalojen johdon tukeminen konsultoimalla, kouluttamalla ja ohjeistamalla. Turvallisuusryhmä seuraa turvallisuusasioiden tilaa esimerkiksi poikkeamaraporttien keräämisellä, aktiivisella yhteydenpidolla piiri- ja lippukuntatasolle sekä seuraamalla yhteiskunnassa vallitsevaa turvallisuuskehitystä. Turvallisuusryhmä tekee kehittämissuhteita hallitukselle ja valiokunnille perustuen keräämistään tiedosta tehtyihin havaintoihin.

Suomen Partiolaisten **vapaaehtoiset ja toimihenkilöt** edistävät turvallisuutta omalla toiminnallaan ja valinnoillaan, tunnistuen riskejä ja vaaroja sekä raportoiden havaitsemistaan turvallisuuspoikkeamista ja kehittämiskohteista. Jokainen Suomen Partiolaisten vapaaehtoinen ja toimihenkilö on suorittanut Turvallisesti yhdessä –koulutuksen sekä tuntee turvallisuusohjeet ja noudattaa niitä.